

Met de globalisering wordt het steeds belangrijker de concurrentie in de gaten te houden. Na China en de Europese Unie zijn de Verenigde Staten de derde grootste varkensproducent ter wereld en één van de belangrijkste exporteurs en importeurs van varkens en varkensvlees. Het land heeft met veel minder concurrentienadelen te maken dan de Europese varkenssector.

Wereldwijd

[Jef Verhaeren]

Rentabiliteit stuurt Amerikaanse va

Antimicrobiële groeibevorderaars (amgb's) zijn in de VS nog steeds toegestaan. Diergezondheid wordt vooral vanuit economisch uitgangspunt gestuurd. Dierwelzijn en milieu vormen,

Dr. Stephan Lange, directeur segment varkens bij Boehringer Ingelheim Vetmedica Inc. In St Joseph Missouri, pleit voor algemene vaccinatie tegen PIA.

vergeleken met de EU, geen belangrijke hinderpalen voor de productie. In de staat Missouri, een representatieve varkensstaat, worden in St Joseph door Boehringer Ingelheim, zowel voor de VS als voor Europa, de vaccins tegen PIA en wegwijzziekte (Porcien Circovirus associated Disease oftewel PCVAD) geproduceerd. We waren te gast bij Boehringer Ingelheim, bezochten een groot varkensbedrijf en het coöperatieve mengvoederbedrijf van de Missouri Farmers Association (MFA).

Concurrentievoordelen

De VS is de grootste producent van rundvlees ter wereld, gevolgd door de EU. Met een varkensstapel van 67,7 miljoen stuks, hoort het land bij de top drie van de wereld, na China (470 miljoen stuks) en de EU (161,5 miljoen stuks). In 2008 steeg de Amerikaanse productie nog met 6 procent.

Net als de EU is de VS ook sterk actief op de wereldvarkensmarkt. De productie steeg, maar het aantal varkensbedrijven daalde tussen 1990 en 2006 van 275.440 tot 67.330. Het gemiddelde aantal varkens per bedrijf steeg van 196 tot 913. De landbouwstaat Iowa is goed voor 17,8 procent van de Amerikaanse varkensstapel, North-Carolina voor 16,8 procent, Minnesota voor 9,8 procent, Illinois voor 7,2 procent, Nebraska voor 5,8 procent, Missouri voor 5,7 procent en Indiana voor 5,2 procent. Met uitzondering van het oostelijke North-Carolina gaat het hier om landbouwstaten uit de Midwest die samen meer dan de helft van de Amerikaanse varkensstapel huisvesten.

De Amerikaanse varkenshouders mogen nog altijd gebruik maken van voederbespaarders of amgb's, wat een belangrijk concurrentievoordeel is ten opzichte van de Europese varkenssector. Bovendien

Bioreactor in de vaccinproductieplant in St. Joseph Missouri.

De coöperatieve mengvoederfabriek van MFA in Centralia Missouri.

Vaccinproductie in de VS onder GMP

Het vaccin van Boehringer-Ingelheim tegen PIA, evenals dat tegen de wegwijnziekte, werd in de VS ontwikkeld in Ames in de staat Iowa en het wordt ook in de VS en Mexico geproduceerd. De voor Europa bestemde vaccins tegen PIA en PCVAD worden in St Joseph in de staat Missouri geproduceerd, onder GMP welteverstaan. De Duitse directeur van de vaccinproductie en de procesontwikkeling, dr. Bernd Eichenmueller, leidt in feite een ultra-voortstrevende vaccinfabriek die hij zelf ontwierp.

Wij kregen er de virus- en bacteriekweek, de afdodingsinstallaties, de verwerking en verpakking te zien en maakten kennis met de echt wel ver doorgedreven veiligheidsmaatregelen. De plant voldoet aan alle eisen die waar ook ter wereld worden gesteld, GMP inclusief. In deze fabriek worden 80 procent van de BI-vaccins voor varkens, runderen, paarden en pets geproduceerd. Dat is 1,5 miljoen doses per dag. De overige 20 procent produceert Boehringer-Ingelheim in het Mexicaanse Guadalajara.

Dierenwelzijn en milieu geen hinderpalen voor productie

De varkens- en mengvoedersector

wordt er meer preventief ingeënt, onder meer tegen PIA en wegwijnziekte. Daarnaast wordt, eveneens om gezondheidsredenen, het multi-site-systeem (gescheiden houden van zeugen en slachtvarkens) vrij algemeen toegepast. Dierenwelzijn is er geen hot item en drukt eveneens minder op de productiekosten dan in de EU. Ook milieumaatregelen vormen nauwelijks een handicap. Het milieuvriendelijk produceren – wat vooral te maken heeft met het wegstoppen van de productie in het immense landschap – wordt wel aangemoedigd. Dit gebeurt onder meer met getuigschriften die worden opgehangen aan de muur. De Amerikaanse veehouders liggen niet wakker van mestproblemen, wel van stijgende voederprijzen.

Ethanol

De productie van biobrandstoffen, die in grote mate door de regering Bush

wordt gesubsidieerd, is verantwoordelijk voor de stijgende voederprijzen. Hierdoor verdubbelde in 2006 de maisprijs en bleef stijgen. Ook het maisaantal steeg in 2007 met 30 procent. De ruim 300 bio-ethanolproducties met een productie van 44 miljard liter, die grotendeels in de 'corn-belt' in dezelfde Midwest verrezen zijn, zuigen de maaisproductie naar zich toe. Door de prijsstijgingen schakelen ook andere akkerbouwers over op de maisteelt, waardoor ook de prijzen van bijvoorbeeld soja gestegen zijn. Uiteraard drijft dit de veevoederprijzen op, maar wellicht niet in dezelfde mate als in Europa. De Amerikaanse veehouders maken gebruik van dieldistillers grain with sulubles (ddgs), het bijproduct van de bio-ethanolproductie. Er is nog een belangrijk concurrentievoordeel. De Amerikaanse veeteeltsector, in tegenstelling tot de Europese, mag ggo-

gewassen aanwenden. Zowel de ddgs als de ggo-gewassen zijn ruim voorhanden binnen de VS en maken de kostprijs van de veevoedergrondstoffen aanzienlijk lager dan in de EU.

Economische aanpak

De diergezondheid staat in de VS ook in de eerste plaats ten dienste van de rentabiliteit. In Missouri bleek dit aan de hand van de bestrijding van PIA en wegwijnziekte (PCVAD) waartegen Boehringer Ingelheim vaccins ontwikkeld heeft. Dit bedrijf produceert het vaccin in St Joseph, Missouri, in de omgeving van Kansas City, zowel voor de Amerikaanse als voor de Europese markt. In de VS wordt volop en met succes tegen PCVAD gevaccineerd. In St Joseph vertelt de Duitse dr. Stephan Lange, directeur segment varkens bij Boehringer Ingelheim Vetmedica Inc., dat in de VS naar schat-

>> Rentabiliteit stuurt Amerikaanse varkens-en mengvoedersector

ting 30 procent van de 67,7 miljoen varkens worden gevaccineerd tegen PIA. Het verwondert hem dat het in de EU niet vaker wordt toegepast dan nu het geval is, omdat het gebruik van amgb's niet meer toegelaten is. Lange denkt dat de ziekte in de VS sneller waargenomen wordt. Wegens het gebruik van amgb's en het meestal toegepaste 'multi-syte system' treedt PIA in de VS in een later stadium op. Volgens Lange staan de Amerikaanse varkenshouders positief tegenover vaccinatie, omdat een curatieve behandeling, met onder meer antibiotica, duurder uitkomt. Er wordt dan ook preventief gevaccineerd. Lange pleit ervoor om op termijn tot algemene vaccinatie over te gaan, zoals tegen mycoplasma. Het vaccin wordt in de VS toegediend via het drinkwater.

Varkensbedrijf

Harrison Creek Farm in Auxvasse Missouri ligt vlakbij Columbia en zo'n 200 km van Kansas City. Op dit varkensbedrijf houdt de familie Brinker 2800 zeugen. In het kader van het toegepaste multi-site-systeem gaan de biggen na 21 dagen naar een andere locatie van hetzelfde bedrijf. De Brinkers vermarkten jaarlijks 72.000 vleesvarkens. Zelf telen ze op 1400 ha mais en soja, die in de coöperatieve veevoederfabriek van Missouri Farmers Association (MFA) wordt verwerkt tot varkensvoer. Manager Kenny Brinker van MFA ziet de stijging van de grondstoffenprijzen als belangrijkste probleem. „Bij ons worden alle biggen gevaccineerd tegen PIA“, zegt Brinker. „Dat geeft een groot verschil wat de uniformiteit betreft. De varkens behalen ook vlugger hun slachtge-

Naast 90.000 ton varkensvoeder wordt hier ook nog 3.000 ton breivoeder geproduceerd voor runderen.

Met een varkensstapel van 67,7 miljoen stuks is de VS het derde grootste varkensproducerende land ter wereld.

wicht.” Voorheen werden de drachtige zeugen gevaccineerd in plaats van de biggen, maar het vaccineren van de biggen bleek doeltreffender. De biggen worden nu gevaccineerd als ze acht weken zijn.

Ook het vaccineren tegen PCVDA is hier volop aan de orde. Het bedrijf werd in februari 2006 met de ziekte geconfronteerd. Biggen werden ziek en er was een hoge sterfte. De Brinkers participeerden in een proefprogramma van Boehringer Ingelheim Vetmedica. „We stelden pas tijdens het programma vast dat het om PCVAD ging“, zegt Brinker. „Onmiddellijk werd een vaccinatieprogramma ingezet en het resultaat was spectaculair. Alle symptomen van wegwijnziekte verdwenen. De sterfte werd gereduceerd van 10 procent naar 3 procent. Meteen werden ook andere ziekten teruggedrongen.“ Sinds het vaccin in september 2007 op de markt kwam, werd ook de sterfte bij de andere varkenshouders teruggedrongen. Hierdoor stijgt het aanbod aan varkensvlees.

Mengvoederfabriek

Bij de coöperatieve mengvoederfabriek in het nabije Centralia, worden onder meer de granen van Harrison Creek Farm verwerkt tot varkensvoer. Het is een mengvoederfabriek van de coöpera-

tieve Missouri Farmers Association (MFA), die 45.000 leden telt, verdeeld over 400 lokale coöperaties. De MFA is een machtige coöperatie, die niet alleen een eigen verzekeringsmaatschappij, maar zelfs ook een oliemaatschappij bezit (MFA Oil). Het heeft elf mengvoederfabrieken in de staat Missouri en eentje in de buurstaat Oklahoma. Manager John Gastler vertelt dat de mengvoederfabriek te Centralia, die gebouwd is in 1978, voordien toebehoorde aan Farmland Industries en werd in 2002 overgenomen door MFA. Er wordt 90.000 ton varkensvoeder geproduceerd op basis van mais en sojameel. De soja wordt elders verwerkt tot meel. Naast varkensvoeder wordt hier ook nog 3000 ton brijvoeder geproduceerd voor runderen.

Dat de veeteeltsector in de VS nog volop gebruik kan maken van amgb's werd duidelijk door de aanwezigheid van een stapeltje zakken 'Mecadox 10'. Deze groeibevorderaar is in Europa al lang voor de amgb-ban verboden, omdat deze kankerverwekkend zou zijn. Wat ook meteen opvalt, is dat orde, netheid en hygiëne hier niet hoog aangeschreven staan. Geen GMP dus voor de MFA-mengvoederfabriek van Centralia Missouri. ■

